

BETREFT:

Dit advies heeft als onderwerp de actualisering van de uit 2008 stammende subsidieverordening voor restauratie van gemeentelijke monumenten. Het College heeft het voornemen de huidige verordening te vervangen door de "Subsidieverordening instandhouding monumenten gemeente Rijssen-Holten 2019" met daaraan gekoppeld de "Uitvoeringsrichtlijnen voor instandhoudingsmaatregelen monumenten gemeente Rijssen-Holten 2019".

VRAGEN VAN HET COLLEGE:

Aan de Erfgoedadviesraad is gevraagd om zowel de Subsidieverordening als de Uitvoeringsrichtlijnen *inhoudelijk* te beoordelen. De subsidieverordening is al wel juridisch gecontroleerd.

1. Kunt u zich vinden in de voorgestelde inhoudelijke wijzigingen van de "Subsidieverordening instandhouding monumenten gemeente Rijssen-Holten 2019"?
2. Heeft u daarnaast nog opmerkingen of suggesties ter verbetering van de regeling?
3. Kunt u zich vinden in de voorgestelde Uitvoeringsrichtlijnen?
4. Heeft u opmerkingen of suggesties ter verbetering van de Uitvoeringsrichtlijnen?

ADVIES VAN DE EAR:

Algemene overwegingen:

De Erfgoednota 2015-2019 en de aangehangen subsidieverordening bieden adequaat instrumentarium om eigenaren en overheid te stimuleren zorgvuldig om te gaan met het gebouwd erfgoed in de gemeente. Het is ook verstandig de ervaringen die in de afgelopen jaren met het vigerende erfgoedbeleid zijn opgedaan, steeds te evalueren en opnieuw te wegen. Welbeschouwd is min of meer permanente evaluatie voorwaarde voor goed erfgoedbeleid. Actualisering van bestaande regelingen is het directe en logische gevolg daarvan.

Antwoord op de gestelde vragen:

Ad vraag 1.: De voorgenomen "Subsidieverordening instandhouding monumenten gemeente Rijssen-Holten 2019" bevat een viertal opvallende vernieuwingen:

- Een aanvraag voor subsidie van dezelfde werkzaamheden aan eenzelfde onderdeel van het monument wordt slechts eenmaal per vijf jaar gehonoreerd;
- Subsidie voor schilderwerk wordt beperkt tot een lager percentage, te weten 25%;
- De subsidie voor periodieke inspectie door de Monumentenwacht is nu ook beschikbaar voor eigenaren van rijksmonumenten;
- Voor grootschalige, over meerdere jaren doorlopende restauratieprojecten, kan subsidie worden aangevraagd gelijktijdig voor twee jaar.

Ons inziens dragen deze vernieuwingen bij aan verantwoord erfgoedbeleid en dus kunnen we er ons goed in vinden. Daarbij gaan we er vanuit dat ook voor de (verlaagde) subsidie op schilderwerk aan eenzelfde onderdeel geldt, dat die subsidie slechts eenmaal per vijf jaar wordt toegekend. De regeling is daar niet expliciet over.

Ad vraag 2.: Op enkele punten stellen wij veranderingen voor, t.w.:

- In art. 1 lid e. wordt "instandhouding" gedefinieerd als "werkzaamheden, maatregelen of voorzieningen, die er op gericht zijn <...>, of een passende herbestemming te bevorderen". Het is ons

niet goed duidelijk wat bedoeld wordt met “het bevorderen van passende herbestemming”. Wellicht wordt bedoeld op het Belvedere-adagium “behoud door ontwikkeling”, maar zoals het hier staat is het wel erg onbepaald en in een subsidieaanvraag moeilijk concreet te maken. We stellen verduidelijkende herformulering voor, bij voorkeur voorzien van toelichting in de vorm van voorbeelden.

- In art. 12 lid e wordt de “redengevende omschrijving” genoemd. Dat is een begrip met juridische betekenis, dat het verdient om in art. 1 gedefinieerd te worden.
- In art 13 worden twee categorieën kosten uitgezonderd van subsidie. Dat is op zich begrijpelijk en logisch maar roept de vraag op hoe wordt omgegaan met andere vormen van financiële ondersteuning in het project. We gaan ervan uit dat cofinanciering in principe is toegestaan en niet in mindering wordt gebracht op de gemeentelijke monumenten-subsidie. Is dat inderdaad zo en zo ja, dan adviseren wij om dat expliciet te beschrijven en op te nemen in de verordening.
- In art. 14 lid 4 wordt bedoeld op subsidiering van de inspectie. Ons inziens is de hier genoemde termijn van vijf jaar te lang. De Monumentenwacht zelf adviseert eens in de twee á drie jaar te inspecteren. Wij adviseren een termijn van drie jaar aan te houden.
- In de toelichting komt in de tweede alinea van het hoofdstuk “Redenen voor actualisatie” het woord “woning” voor. Dat zal ongetwijfeld een verschrijving zijn. Er is in de subsidieverordening immers geen onderscheid gemaakt tussen woonhuismonumenten en niet-woonhuismonumenten.

Ad vraag 3: De Uitvoeringsrichtlijnen zijn helder en goed hanteerbaar. Het verdient wel aanbeveling het “Overzicht subsidiabele instandhoudingswerkzaamheden gemeentelijke monumenten” op enigerlei wijze toe te voegen. Dat biedt een meer praktisch handvat.

Ad vraag 4: Op enkele punten hebben wij suggesties voor aanpassing:

- Onder punt 4 “Gevels” wordt als vergunningplichtig ook vermeld het slopen van binnenmuren. We kunnen ons voorstellen dat dat met name ziet op dragende muren en muren met een historische betekenis, niet op later aangebrachte binnenmuren.
- Onder punt 5 “Kozijnen, ramen en deuren”: waar ligt de grens tussen “historiserend” en “eigentijds”. Wellicht is dit op te lossen door voorbeelden te tonen.
- Onder punt 7 “Daken” wordt als vergunningplichtig aangeduid het aanbrengen van isolatie aan de binnenzijde van het dak. Wij kunnen ons voorstellen dat dat niet de bedoeling is.

Concluderend:

De voorstellen voor vernieuwing van de subsidieregeling bieden ons inziens uitzicht op een goed en doelmatig werkend instrumentarium. Dit behoudens de paar opmerkingen en suggesties van inhoudelijke aard als hiervoor genoemd.

Een tweetal adviezen van algemene aard:

- Zorg voor een goede toegankelijkheid van de regeling, waar mogelijk met voorbeelden, illustraties en schematische verbeelding ter verduidelijking.
- Evalueer elk jaar de werking van de regeling aan de hand van de gestelde doelen. En uiterst belangrijk: publiceer die evaluatie, met toelichting.